

Vzpomínka na PhDr. Ludvíka Skružného

Byl jsem nedávno osloven, zda bych se jako dlouholetý spolupracovník a přítel PhDr. Ludvíka Skružného ujal úlohy na jednu stranu mně milé a na druhou smutné a nelehké a před níže uvedenou bibliografií několika řádky zavzpomínal na našeho dobrého kamaráda a milého kolegu.

I když spatřil světlo světa dne 10. března 1937 v Praze, od mládí vyrůstal v příjemném a klidném prostředí nedaleko svého rodiště v Klánovicích. Po maturitě absolvoval studia prehistorie se specializací na slovanskou archeologii na Filosofické fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně, která úspěšně zakončil v roce 1960. Následně započal svoji vědeckou dráhu ve Východočeském muzeu v Pardubicích, během které po úspěšně vykonaných rigorózních zkouškách získal titul doktora filosofie.

Téměř ani nevnímáme, jak čas neúprosně spěchá a že jsou tomu již dva roky, co jsme se nečekaně museli v březnu roku 2009 s naším kolegou navždy rozloučit. Matně vzpomínám na samý počátek 70. let minulého století a na první společné setkání na semináři ke středověké keramice v Opavě, kdy již působil ve Středočeském muzeu v Roztokách, a kde jsem s dalšími mladšími kolegy měl možnost při tomto a dalších setkáních hlouběji pronikat do nově rozvíjející se disciplíny. Nepomyslel jsem si, že po dvaceti letech tohoto o pár let staršího kolegu, majícího v té době za sebou již první publikované vědecké práce, budu přijímat do Městského muzea v Čelákovcích. I když jsme se občas jako pracovníci z muzeí při různých příležitostech setkávali, neměl jsem tušení, jakou nelehkou situaci musel díky tehdejšímu politickým poměrům překonávat, jak byl psychicky včetně dlouhodobého finančního postihu deptán. Proto z muzejní sféry přešel v roce 1977 do Etnografického ústavu ČSAV, kde mu bylo zprvu jako odbornému, později vědeckému pracovníkovi umožněno věnovat se rovněž slovanské archeologii. Ale i zde se stal časem pro svůj postoj a své názory nevhodným, což se projevilo zvláště neumožněním dokončení obhajoby jeho vědecké aspirantury. Znechucen neseriozním jednáním i v souvislosti s připravovanou reorganizací ústavu učinil další rozhodný krok a přijal nabídku do čelákovického muzea, kde od srpna 1992 nastoupil na kumulovanou funkci historika – archeologa – etnografa. Zde pak dalších téměř 17 let působil v uvedených profesích a v rámci svých časových možností se věnoval zde i v zahraničí svému oblíbenému tématu, bratřím Karlu a Hermenegildu Škorpilovým. Za dobu působení v čelákovickém muzeu vypublikoval desítky odborných statí a mimo jiné dokončil monografické dílo *Atributy vybraných biblických postav, světců a blahoslavených*, vydané v roce 1996. Do historie našeho muzea se také zapsal jako autor nebo spoluautor četných výstav a jiných akcí, byl činný i v samosprávě ve svém bydlišti. Bohužel v zásuvkách i v předané pozůstalosti zůstalo i mnoho nedokončeného. Byl archeologem, etnografem, muzejníkem a trochu nuceně i historikem, ale předně člověkem, který neměl rád arogantnost, povýšenost a bezpráví, jež nás bohužel stále obklopuje. Měl rád přírodu a výtvarné umění vycházející předně z lidového prostředí. Na jeho pracovním stole, za který mi bylo po odvolání z funkce ředitele umožněno usednout, se dodnes pod sklem nachází několik článků z bulharského tisku a z jednoho hledicí usměvává Luďkova tvář mluví za vše.

Jaroslav Špaček